

Självskattningsfrågor till kunskapsvalidering

Namn: _____ Utbildningsort: _____

Adress: _____

Tel: _____ P.nr _____

e-post: _____

Arbetsplats: _____

*Du skall utifrån din erfarenhet och kunskap besvara frågorna nedan.
Självskattningssvaren lämnar du till valideringsansvarig lärare.*

1. Informationshantering

- känna till olika informationskällor och kunna inhämta information.
- kunna använda sig av den information som inhämtats och omsätta den i handling.
- inse vikten av all den information som utbyts i mötet mellan människor.
- kritiskt granska och värdera den information som inhämtas.

I vård- och omsorgsarbete är det viktigt att känna till olika informationskällor och kunna inhämta och hantera information i både lugna och pressade situationer.

a) När söker du information? Ge några olika exempel på när du söker information.

b) Ge tre olika exempel på **hur** du brukar söka information.

c) Ge några exempel på när du har haft **nytta** av den information du fått fram. Resonera litet om likheter och olikheter mellan dina exempel.

2. Språklig- och kommunikativ handling

- förmåga att lyssna och vara lyhörd.
- förmåga att samtala och kunna möta olika slags människor i skilda situationer.
- förstå och använda icke-verbal kommunikation.
- kunna formulera och kommunicera på olika sätt – muntligt, skriftligt eller med andra medel.
- insikt i bemötandets betydelse för individens välbefinnande.

En viktig förmåga i vård- och omsorgsarbete är att på olika sätt – muntligt, skriftligt eller på andra sätt – kunna kommunicera med olika slags människor i skilda situationer.

a) Utifrån din vardag – både privat och yrkesmässigt – gör en lista med några punkter på **när** du använder dig av **det skriftliga språket** som kommunikationsmedel.

b) Kan du ge något eller några exempel på situationer där du läst av en kommunikation som inte skedde i ord?

c) Har du erfarenhet av eller kan du tänka dig hur man kan kommunicera med någon som har svårt att uttrycka sig?

3. Planera, organisera och lösa problem

- handlingsberedskap i både väntade och oväntade situationer.
- förmåga att se vad som är problemet i den aktuella situationen.
- förmåga att se vad som är bästa alternativa lösning på problemet.

a) Ge exempel på när du har varit tvungen att lösa en oväntad situation i ditt arbete.

b) Beskriv hur du valt mellan olika alternativa lösningar på problemet

Att genomföra uppgifter och lösa praktiska problem

- förmåga att planera, organisera och prioritera arbetet vid förändringar.
- förmåga att genomföra uppgjorda planer
- förmåga att uppmärksamma risker och åtgärda dessa.
- kunna arbeta med praktiska göromål efter gällande föreskrifter.

Vård- och omsorgsarbete handlar mycket om att planera och prioritera arbetsuppgifter, för att patienten och vårdtagaren ska kunna stödjas på bästa sätt utifrån just hans eller hennes livssituation. Dessutom ska du ha en handlingsberedskap för oväntade situationer som kan dyka upp. Att kunna arbeta tydligt och organiserat är viktigt inom vårdarbete så att vårdgivaren efter dig förstår hur du har gjort och handlat.

c) Tänk efter hur du i din vardag och i arbetet **planerar** och **organiserar**. Planerar du på olika sätt i olika situationer? Kan du ge några exempel?

4. Samarbete

- delta aktivt i gruppdiskussioner och arbeta efter gemensamma beslut.
- förmåga att arbeta i grupp.
- förmåga att arbeta med patienter och vårdtagare, anhöriga och andra samarbetspartner.

I vård- och omsorgsarbete ska du både kunna utföra arbetsuppgifter självständigt och i samarbete med andra. De andra kan vara både kolleger och anhöriga och behöver helt olika typer av kommunikation och bemötande

a) Fundera över när du – i ditt privatliv och ditt yrkesliv - är i grupp med andra. Kan du beskriva dina olika roller i arbete tillsammans med andra? Vilka är dina främsta egenskaper när du arbetar i grupp med andra?

b) Ge exempel på situationer i din vardag där du utför självständigt arbete. Ge en kort beskrivning av den känsla som du upplever vid de olika tillfällena.

5. Använda utrustning

- förmåga att följa instruktioner och gällande föreskrifter för den utrustning som hanteras.
- förmåga att använda rätt produkter och tekniker.
- förmåga att se sambandet mellan individens behov och den utrustning som används.

Inom vård- och omsorgsarbete finns många olika typer av utrustning, t.ex. hjälpmedel av olika slag, sängar och bäddutrustning eller kemtekniska produkter. Det finns också flera olika typer av teknisk utrustning, t ex de som finns i en ambulans eller olika medicintekniska instrument inom en avdelning. Som vård- och omsorgspersonal ska du förstå och använda utrustning på bästa sätt med god kunskap om säkerhet. Du ska samtidigt se och förstå människans behov i detta sammanhang.

a) Ge exempel på tekniska apparater som du använt dig av och vilka säkerhetsföreskrifter som gäller till dessa.

b) Har du någon erfarenhet av medicinsk utrustning eller hjälpmedel? Kan du beskriva en situation i vilken kunskap om eller förståelse för brukarens situation är viktig? (det kan vara allt från en ergonomisk kniv för en reumatiker till sängbordets placering för en vänsterhänt.)

6. Kvalitetsmedvetenhet

- förmåga att handla omsorgsfullt.
- ha insikt i att bemötande och förhållningssätt har betydelse för en god kvalitet.
- se till individens intresse i förhållande till det yrkesmässigt föreskrivna.
- vara uppmärksam på fel och brister.

Att tänka kring och arbeta med kvalitet har stor betydelse för patienternas och vårdtagarnas välbefinnande. Kvalitet och professionalism hör ihop. Individens intresse i förhållande till det professionella (yrkesmässiga) kan också variera beroende på kön, ålder, funktionshinder, trosövertygelse eller etnisk härkomst.

a) Vilka egenskaper hos dig själv tror du är speciellt lämpade inom vård- och omsorgsarbete?

b) Kan du ge några exempel på situationer – i ditt yrke - där du uppmärksammat brister i kvalitetsarbetet.

7. Estetiskt förhållningssätt

- förmåga att beakta miljöns betydelse för att uppnå välbefinnande.

I vård- och omsorgsarbete har miljöns utformning stor betydelse för patientens och vårdtagarens välbefinnande. Det kan t ex betyda i all enkelhet att patienten ska ha det snyggt och trevligt omkring sig. Det kan också vara hur vårdgivaren sköter sin utrustning på ett prydligt och genomtänkt sätt i genomförandet av vården.

a) Berätta hur du tycker att miljön påverkar dig och vårdtagaren.

b) Ge exempel från ditt yrkesliv på vad du kan göra för att skapa en trivsamt miljö omkring dig.

8. Etiskt förhållningssätt

- förmåga att respektera individens enskilda behov.
- förmåga att beakta individens livssituation och livserfarenhet.
- förmåga och förståelse för egna och andras känslor och beteendemönster (empati).
- beakta religiös, etnisk och kulturell mångfald.
- visa respekt för människors självbestämmande och integritet

I vård- och omsorgsarbete är det viktigt att respektera människors integritet och beakta deras livssituation och livserfarenhet. Dessutom är det viktigt att förstå och reflektera kring egna känslor och beteenden.

a) Kan du beskriva någon situation från ditt yrkesliv där du märkt att du fått ändra ditt sätt att beskriva eller genomföra något på grund av mottagarnas olika utgångspunkter och livsvillkor?

b) Kan du beskriva hur du tänker kring följande påståenden?

- 1) "Det räcker med vänlighet för att visa någon respekt"
- 2) "Respekt är att förstå att den andras utgångspunkter är annorlunda men inte mindre värda"
- 3) "Respekt är att ge kunden rätt"

9. Utvecklingsinriktning

- vilja till utveckling av arbetets innehåll.
- förmåga att diskutera och följa upp arbetet.
- vara öppen för alternativa lösningar.

För att kunna medverka till förbättring och utveckling av vård- och omsorgsarbete krävs kunskap om kritisk reflektion, förmåga till alternativt tänkande och vilja till utveckling.

a) Berätta om något i din närhet som du vill förändra och vilka tankar du har om hur det skulle kunna genomföras.

b) Vem vill du vara om fem år? Vilka egenskaper eller kunskaper skulle du vilja ha om fem år? Du kan välja om du vill svara i relation till ditt privat- eller yrkesliv eller båda.
(Denna fråga kan hjälpa dig att fokusera kring dina utvecklingsbehov och/eller -intressen)